Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1859.

Erste Abtheilung.

XXXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 3. August 1859.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1859.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXXVII.

Wydany i rozesłany dnia 3. Sierpnia 1859.

133.

Manifest Seiner Majestät des Kaisers vom 15. Juli 1859,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXXVII. Stück, Nr. 133, ausgegeben am 23. Juli 1859),

womit den Völkern Oesterreichs das Zustandekommen von Friedens-Präliminarien mit dem Kaiser der Franzosen verkündet wird.

An Meine Völker!

Wenn das Maß zulässiger, mit der Würde der Krone, wie mit der Ehre und dem Wohle des Landes verträglicher Zugeständnisse erschöpft worden und alle Versuche einer friedlichen Verständigung gescheitert sind, gibt es keine Wahl mehr, und das Unvermeidliche wird zur Pflicht.

Diese Pflicht hatte Mich in die herbe Nothwendigkeit versetzt, Meine Völker zu neuen und schweren Opfern aufzurufen, um zum Schutze ihrer heiligsten Güter in die Schranken treten zu können.

Meine treuen Völker sind meiner Aufforderung entgegengekommen, haben sich einmüthig um den Thron geschart und die durch die Umstände gebotenen Opfer aller Art mit einer Bereitwilligkeit dargebracht, welche Meine dankbare Anerkennung verdient, Meine innige Zuneigung zu denselben wo möglich noch erhöht und Mir die Zuversicht einflößen mußte, daß die gerechte Sache, für deren Vertheidigung Meine tapferen Heere mit Begeisterung in den Kampf gezogen, auch siegreich sein werde.

Leider hat der Erfolg den allgemein gehegten Erwartungen nicht entsprochen, und ist das Glück der Waffen uns nicht günstig gewesen.

Oesterreichs tapfere Armee hat ihren erprobten Heldenmuth und ihre unvergleichliche Ausdauer auch dießmal so glänzend bewährt, daß sie die allgemeine Bewunderung, selbst die des Gegners errungen hat, — es Mir zum gerechten Stolze gereicht, der Kriegsherr eines solchen Heeres zu sein, und das Vaterland es ihm Dank wissen muß, die Ehre der Banner Oesterreichs so kräftig gewahrt, so rein erhalten zu haben. —

Eben so unbezweifelt steht die Thatsache fest, daß Unsere Gegner, trotz der äußersten Anstrengungen und des Aufgebotes ihrer überreichen, zu dem beabsichtigten Schlage schon seit lange vorbereiteten Hilfsquellen, selbst um den Preis ungeheurer Opfer nur Vortheile, aber keinen entscheidenden Sieg zu erringen vermochten, während Oesterreichs Heer noch unerschüttert an Kraft und Muth eine Stellung behauptete, deren Besitz ihm die Möglichkeit offen ließ, dem Feinde die errungenen Vortheile vielleicht wieder entwinden zu können.

Dieß anzustreben würde aber neue und gewiß nicht minder blutige Opfer erfordert haben, als jene es waren, welche bereits gebracht worden sind und Mein Herz mit tiefer Trauer erfüllten.

133.

Manifest Jego Mości Cesarza z dnia 15. Lipca 1859,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXXVII, Nr. 133, wydana dnia 23. Lipca 1859),

ogłaszający ludom Austryi, iż z Cesarzem Francuzów ułożone zostały przedugodne warunki pokoju.

Do Moich Ludów!

Gdy miara przypuszczalnych, z godnością korony, równie jak z honorem i dobrem Kraju zgadzających się koncessyj wyczerpaną, i wszelkie usiłowania celem porozumienia się na drodze pokoju daremnemi się okażą, wtenczas nie ma już wyboru i obowiązkiem staje się, czego uniknąć niepodobna.

Ten obowiązek wprowadził Mię w przykrą konieczność wezwać Moje ludy do nowych i ciężkich ofiar, bym mógł stanąć w obronie ich dóbr najświętszych.

Wierne ludy Moje odpowiedziały Memu wezwaniu, a garnąc się jednomyślnie do tronu składały wszelkie ofiary, jakich okoliczności wymagały, z gotowością, która zasługuje na wdzięczne uznanie Moje, powiększa jeszcze, jeżeli to być może, szczerą Moję do nich przychylność, i która we Mnie otuchę wyniecić musiała, iż słuszna sprawa, w obronie której waleczne wojska Moje z zapałem do boju spieszyły, także zwycięzką będzie.

Niestety, skutek nie odpowiedział powszechnie żywionym nadziejom, i los oręża nie był dla nas pomyślnym.

Waleczna armia austryacka dała i tą razą tak świetne dowody swego doświadczonego bohaterstwa i niezrównanéj wytrwałości, iż zjednała sobie powszechne nawet przeciwnika podziwienie, a Ja z słuszną dumą chlubić się mogę, żem władcą takiego wojska, któremu ojczyzna dzięki winna za tak dzielną obronę i tak czyste utrzymanie honoru sztandarów Austryi.

Również jest rzeczą niewątpliwą, iż Nasi przeciwnicy, pomimo najwyższych wysileń i całego użycia swych nader obfitych, do zamierzonego ciosu od dawna już przygotowanych zasobów, z poniesieniem nawet niezmiernych ofiar odnieść zdołali ledwie tylko korzyści, ale nie zwycięztwo stanowcze, gdyż armia austryacka, niezachwiana jeszcze ani w sile ani w męztwie, zajmowała stanowisko, którego posiadanie jéj pozostawiało otwartą drogę do możliwego odebrania napowrót nieprzyjacielowi korzyści, przez niego pozyskanych.

Wszelako osiągnienie zamiaru tego byłoby wymagało nowych i pewnie ofiar niemniéj krwawych od tych, które już poniesione były, i serce Moje głębokim smutkiem napełniły.

Unter diesen Umständen war es gleichfalls ein Gebot Meiner Regentenpflicht, die Mir gemachten Friedensanerbietungen in gewissenhafte Erwägung zu ziehen.

Der Einsatz, welchen die Fortsetzung des Krieges erfordert haben würde, hätte ein so hoher sein müssen, daß Ich die treuen Kronlande der Monarchie zu weiteren und die bisherigen noch bedeutend überwiegenden Leistungen an Gut und Blut in Anspruch zu nehmen genöthigt gewesen wäre. Der Erfolg würde aber dennoch zweifelhaft geblieben sein, nachdem Ich in Meinen gegründeten Hoffnungen, daß Ich in diesem nicht bloß für Oesterreichs gutes Recht unternommenen Kampfe auch nicht allein stehen würde, so bitter enttäuscht worden bin.

Der warmen und dankbar anzuerkennenden Theilnahme ohngeachtet, welche Unsere gerechte Sache in dem größten Theile von Deutschland bei den Regierungen, wie bei den Völkern gefunden hat, haben sich Unsere ältesten und natürlichen Bundesgenossen hartnäckig der Erkenntniß verschlossen, welche hohe Bedeutung die große Frage des Tages in sich trug.

Oesterreich hätte sonach den kommenden Ereignissen, deren Ernst jeder Tag noch steigern konnte, vereinzelt entgegen gehen müssen.

Ich habe Mich daher, nachdem Oesterreichs Ehre durch die heldenmüthigen Anstrengungen seiner tapferen Armee unversehrt aus den Kämpfen dieses Krieges hervorgegangen ist, entschlossen, politischen Rücksichten weichend, der Wiederherstellung des Friedens ein Opfer zu bringen und die zur Vorbereitung seines Abschlusses vereinbarten Präliminarien zu genehmigen, nachdem Ich die Ueberzeugung gewonnen, daß durch directe, jede Einmischung Dritter beseitigende Verständigung mit dem Kaiser der Franzosen jedenfalls minder ungünstige Bedingungen zu erlangen waren, als bei dem Eintreten der drei am Kampfe nicht betheiligt gewesenen Großmächte in die Verhandlung, mit den unter ihnen vereinbarten und von dem moralischen Drucke ihres Einverständnisses unterstützten Vermittlungsvorschlägen zu erwarten gewesen wäre.

Leider ist es unvermeidlich gewesen, den größten Theil der Lombardie von der Gesammtheit des Kaiserstaates auszuscheiden.—

Dagegen muß es Meinem Herzen wohl thun, Meinen geliebten Völkern die Segnungen des Friedens wieder gesichert zu sehen, und sind Mir diese doppelt werthvoll, weil sie Mir die nöthige Muße gönnen werden, Meine ganze Aufmerksamkeit und Sorgfalt nunmehr ungestört der erfolgreichen Lösung der Mir gestellten Aufgabe zu weihen:

Oesterreichs innere Wohlfahrt und äußere Macht durch zweckmäßige Entwicklung seiner reichen geistigen und materiellen Kräfte, wie durch zeitgemäße Verbesserungen in Gesetzgebung und Verwaltung dauernd zu begründen.

Wie Meine Völker in diesen Tagen ernster Prüfungen und Opfer treu zu Mir gestanden, mögen sie auch jetzt durch ihr vertrauensvolles Entgegenkommen die Werke

Sród takich okoliczności wymagał po Mnie również obowiązek mój monarszy, wziąść pod sumienną rozwagę czynione Mi propozycye pokoju.

Wkładka, jakiéjby dalsze prowadzenie wojny wymagało, musiałaby być tak wielką, że zmuszonybym był żądać od wiernych Krajów Monarchii dalszych i nierównie znaczniejszych ofiar krwi i mienia, niż dotąd poniesione. Ostateczny wypadek byłby przecież wątpliwym, albowiem w uzasadnionych nadziejach Moich, że w walce téj, podjętéj w obronie prawa słusznego nie saméj tylko Austryi, także téż sam jeden nie pozostanę, tak gorzko zawiedziony zostałem.

Pomimo gorącego i na wdzięczne uznanie zasługującego udziału, jaki słuszna sprawa Nasza znalazła w większéj części Niemiec tak u rządów jak u ludów, najdawniejsi i naturalni Sprzymierzeńcy Nasi uporczywie wzbraniali się uznać, jak ważne znaczenie zamykała w sobie owa wielka kwestya dni dzisiejszych.

Austrya więc sama jedna musiałaby była stawić czoło dalszym wypadkom, które z każdym dniem mogły się stać jeszcze groźniejszemi.

Postanowiłem przeto, kiedy honor Austryi dzięki bohaterskiéj dzielności jéj walecznéj armii wyszedł nienaruszony z bitew téj wojny, ulegając względom politycznym, ponieść ofiarę dla przywrócenia pokoju i przyjąć ułożone celem przygotowania jego zawarcia warunki przedugodne, w tém przekonaniu, że przez bezpośrednie, wszelką obcą interwencyę wykluczające porozumienie się z Cesarzem Francuzów na wszelki sposób mniéj niepomyślne warunki uzyskać można było, jak te, których się obawiać trzeba było w tym razie, gdyby one trzy główne Mocarstwa, nie mające udziału w wojnie, przystąpiły do układów z ułożonemi między sobą i moralnym wpływem popieranemi propozycyami pośrednictwa.

Niestety okazało się nieodzownèm, wyłączyć większą część Lombardyi z ogółu Cesarstwa.

Przeciwnie ulgę sprawia to Sercu Memu, że dla ukochanych ludów Moich widzę znowu zapewnione błogosławieństwa pokoju, co Mi w dwójnasób drogiém jest, albowiem znajdę chwilę swobodną, poświęcić już bez przerwy całą uwagę i troskliwość Moję pomyślnemu rozwiązaniu zadania, jakie Sobie zakreśliłem:

Ażeby ustalić trwale tak wewnętrzną pomyślność jak i zewnętrzną potęgę Austryi przez stósowne rozwinięcie jéj obfitych sił duchownych i materyalnych, równie jak przez odpowiednie czasowi ulepszenia tak w prawodawstwie jak w administracyi.

Jako w dniach ciężkich doświadczeń i ofiar wiernie się łączyły ludy Moje ze Mną, tak téż niechaj i teraz dopomogą Mi szczerą ufnością swoją przeprowa-

des Friedens fördern helfen und hiedurch die Verwirklichung Meiner wohlwollenden Absichten unterstützen.

Meinem tapferen Heere habe Ich bereits in einem besonderen Armeebefehle Meine Anerkennung und Meinen Dank als dessen Kriegsherr ausgesprochen.

Ich erneuere demselben heute den Ausdruck dieser Gefühle, wo Ich zu Meinen Völkern sprechend den für Gott, Kaiser und Vaterland in den Kampf gegangenen Söhnen dieser Völker für ihren bewiesenen Heldenmuth danke, — und der aus diesem Kampfe leider nicht mehr zurückgekehrten Mir unvergeßlichen Waffengenossen mit Wehmuth gedenke.

Laxenburg den 15. Juli 1859.

Franz Joseph m. p.

dzić dzieło pokoju i ułatwią Mi tym sposobem urzeczywistnienie życzliwych zamiarów Moich.

Mojemu walecznemu wojsku wyraziłem już w osobnym rozkazie do armii Moje uznanie i wdzięczność jako jego wódz naczelny.

Dziś w przemowie do Moich ludów ponawiam jeszcze raz wyrazy uczuć Moich, dziękując Synom tych ludów, którzy za Boga, Cesarza i Ojczyznę spieszyli do boju, za dowiedzioną dzielność bohaterską,— a zarazem z rzewnym pomnąc żalem onych nigdy nie wygasłych Mi z pamięci towarzyszów broni, którzy niestety nie powrócili z boju tego.

Laxenburg, dnia 15. Lipca 1859.

Franciszek Józef m. p.

[illegible]

[illegible], dnia 10 Lipca [illegible]

[illegible]